Naučná stezka „Za poznáním Třanovic“

PRŮVODCE

Naučná stezka byla vybudována za podpory Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013. Partner projektu, slovenská obec Terchová, realizoval výstavbu naučné stezky, zalesnění svahu nad řekou Varínkou a výstavbu rozhledny.

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA
2007 2013

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

O OBCI TŘANOVICE

První dochované písemné svědectví o obci Třanovice pochází z roku 1431. Privilegia obci potvrzuje Anna, kněžna těšínská v roce 1533. Název se v průběhu času měnil a od r. 1850 se ustálilo užívání názvu Trzanowice Dolne i Górne. V minulém režimu patřily Třanovice pod tzv. „střediskovou obec" Hnojník. V roce 1990 byla znovu obnovena samostatnost obce Třanovice.

Obec Třanovice má aktuálně kolem 1040 obyvatel, převážná většina je národnosti české (58,5%), pak polské (16,7%). Cca 60%obyvatelstva je v produktivním věku, 16% obyvatel tvoří lidé starší 65 let, přibližně stejné procento je dětí do 15 let.

Třanovice leží na řece Stonávce. Obcí vede několik turistických a také cyklistických stezek, rovněž i hipostezka, tyto spojují obec s okolními městy, atraktivním územím Moravskoslezských Beskyd, Pobeskydí a vodních nádrží.

Památkově chráněné objekty se v obci nenacházejí. Historickou zástavbu v obci tvoří zejména dva kostely, selský dvůr, dřevěnice. Katolický kostel sv. Bartoloměje pochází z roku 1902, je zděný, byl postaven v novogotickém slohu, je krytý vídeňskou taškou, věž je kryta plechem. Z původního, dřevěného kostela, který se však nedochoval, byly do věže přeneseny čtyři zvony. Evangelický kostel v obci pochází z roku 1929, před tím byla od r. 1901 postavena kaple se dvěma zvony ve věži. Socha významné místní osobnosti Jiřího Třanovského, z roku 1956, od autora Ladislava Polláka, je umístěna před evangelickým kostelem v obci. Dále pak tzv. „Hraniční kámen", který byl slavnostně usazen u příležitosti říjnových oslav 20. výročí vzniku Československa, se nachází v místě, kde se stýkají katastry čtyř sousedících obcí. Každoročně se zde v předvečer 23. června konaly oslavy svatého Jana. V roce 1938 byl hraniční kámen vyrván polskými vojsky, vhozen do blízké lesní strže. V listopadu 1995 byl kámen obnoven. Nový „Hraniční kámen" je z maletínského pískovce, vytvořil jej sochař Martin Kuchař. Původní kámen je uložen v Muzeu Těšínska. Další historickou zajímavostí v obci je kříž, který se nachází nedaleko budovy základní školy, na hranici intravilánu a extravilánu obce, byl posvěcen v roce 1871.

VÍTÁME VÁS NA NAUČNÉ STEZCE „ZA POZNÁNÍM TŘANOVIC“

Během trasy budete mít možnost dozvědět se více o světě kolem sebe – seznámit se s živou i neživou přírodou, která nás obklopuje, nahlédnout do historie i současnosti obce Třanovice a jejich obyvatel. Trasa má barevně odlišeny tři části.

délka stezky: cca 4 km
počet zastávek: 11 zastavení s info tabulemi s naučnými texty a 3 interaktivní tabule
doba prohlídky: cca 2h
náročnost terénu: nenáročný terén, část stezky vede po zpevněných komunikacích, vhodná i pro cyklisty
výchozí místo: u obecního úřadu v centru nebo před Kapplovým dvorem

Popis jednotlivých částí stezky:

A - Modrá trasa vás provede od dálniční estakády, podél řeky Stonávky a kolem rybníka U Křižovatky, kde se nachází dřevěný pozorovací přístřešek přímo na vodní hladině. Okruh končí u jiného pozorovacího přístřešku postaveného na vyvýšeném místě. Zde vás jistě zaujme malebná vyhlídka na pohoří Těšínských Beskyd, jejichž jednotlivé vrcholy vám pomůže určit panoramatická mapa. Délka modrého okruhu je 1 km.

Zastavení na této trase:

1. Úvodní tabule (A1) – mapa trasy– začátek modré trasy, naproti OÚ, od této tabule se můžete vydat podél řeky Stonávky směrem pod dálniční most k tabuli č. 2
2. Stromy, keře (A2) – od této tabule zpět, přes most k rybníku U Křižovatky
3. Interaktivní tabule (A3) – po modré pokračovat směrem k tabulím A4 a A5
4. Obojživelníci, plazi (A4)
5. Ptáci (A5)

B - Zelená trasa vede z centra (u katolického kostela) přes novou lávku pro pěší nad řekou Stonávkou ke Kapplovým rybníkům, kde je na břehu rovněž vybudován dřevěný pozorovací přístřešek. Délka trasy je cca 1,5 km.

Zastavení na této trase:

1. Interaktivní tabule (B1)
2. Savci (B2)
3. Rostliny, byliny (B3)
4. Voda v krajině (B4)
5. Interaktivní tabule (B5)

Na počátku Zelené trasy (lávka pro pěší) nebo uprostřed Modré trasy (naproti obecního úřadu) můžete vejít také do Lesoparku u řeky Stonávky (POUZE PRO PĚŠÍ!), kde najdete dalších 7 informačních tabulí, ale rovněž herní prvky pro děti a příjemná místa k odpočinku.

C - Červená trasa vede od Kapplova dvora přes venkovskou podnikatelskou zónu okolo bývalé sjezdovky a končí u Muzea Jiřího Třanovského (u evangelického kostela). Délka červené trasy je cca 1,5 km.

Zastavení na této trase:

1. Úvodní tabule (C1) – mapa trasy – před Kapplovým dvorem
2. Kapplův dvůr – Revitalizace brownfields (C2)
3. Geologie (C3)
4. Jiří Třanovský (C4)

Žlutá trasa na mapě značí nejkratší pěší spojnice jednotlivých částí naučné stezky.

UPOZORNĚNÍ!
Prosíme, chovejte se k přírodě i k výtvorům lidských rukou šetrně!
ZÁKAZ KOUŘENÍ a ROZDĚLÁVÁNÍ OHNĚ!

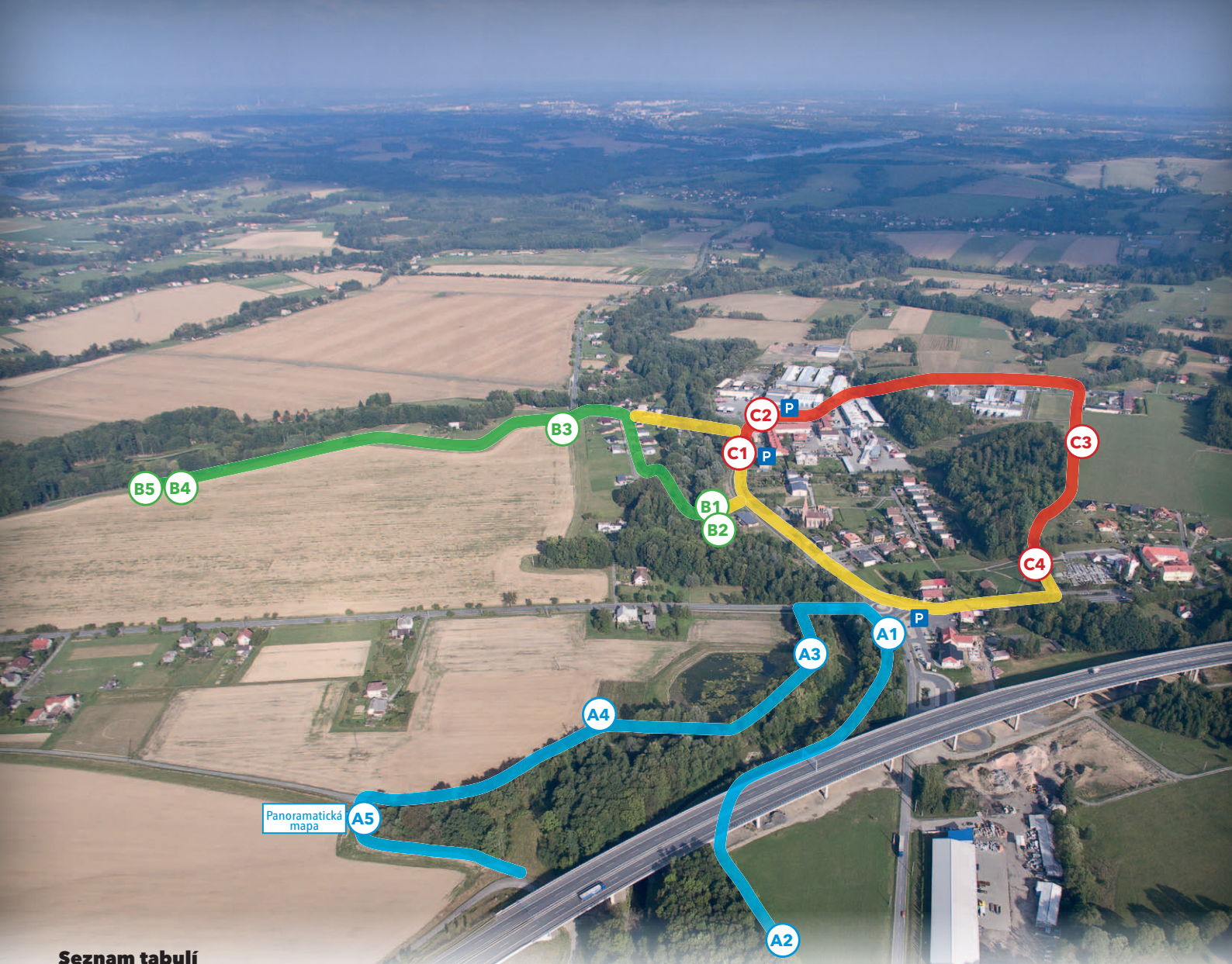

Seznam tabulí

A - Modrá trasa:
1. Úvodní tabule – mapa trasy
2. Stromy, keře
3. Interaktivní tabule
4. Obojživelníci, plazi
5. Ptáci

A - The blue route
1. Introductory board with the map of the trail
2. Trees, Bushes
3. Interactive board
4. Amphibians, Reptiles
5. Birds

B - Zelená trasa:
1. Interaktivní tabule
2. Savci
3. Rostliny, byliny
4. Voda v krajině
5. Interaktivní tabule

B - The green route
1. Interactive board
2. Mammals
3. Plants (Herbs)
4. Water in the Landscape
5. Interactive board

C - Červená trasa:
1. Úvodní tabule – mapa trasy
2. Kapplův dvůr – Revitalizace brownfields
3. Geologie
4. Jiří Třanovský

C - The red route
1. Introductory board with the map of the trail
2. Kappel´s Farm – Brownfields Revitalization
3. Geology
4. Jiří Třanovský

TŘANOVICE NATURE TRAIL

Trail length: 4 km
Number of boards: eleven information boards and three interactive boards
Time: 2-3 hours
Terrain: easy, paved road suitable for cyclists
Starting point: at the Municipal office or in front of the Kappel´s Farm

The nature trail consists of three colour-coded routes.

A - THE BLUE ROUTE (about 1 km long) leads from the highway viaduct, along the Stonávka river and around the pond „At the Crossroad". The route ends at an observation shelter on the hill.
Stops:
1. Introductory board with the map of the trail (A1)
2. Trees, Bushes (A2)
3. Interactive board (A3)
4. Amphibians, Reptiles (A4)
5. Birds (A5)

B - THE GREEN LINE follows about 1.5 km long route from the centre (at the Catholic church) over a new footbridge towards the Kappel ponds.
Stops:
1. Interactive board (B1)
2. Mammals (B2)
3. Plants (Herbs) (B3)
4. Water in the Landscape (B4)
5. Interactive board (B5)

You can also enter the Forest park by the Stonávka river (only for pedestrians) at the start of the green route (the footbridge).

C - THE RED ROUTE (about 1.5 km long) leads from the Kappel´s Farm, through the industrial zone, round the Třanovice underground gas storage and ends at the Museum of Jiří Třanovský.
Stops:
1. Introductory board with the map of the trail (C1)
2. Kappel´s Farm – Brownfields Revitalization (C2)
3. Geology (C3)
4. Jiří Třanovský (C4)

The yellow colour marks the shortest connecting lines between the three parts of the trail.

Wi-Fi zone and the Info-kiosk are located at the Municipal office.
No smoking and no fires in this area!

Společenský život – tradiční akce v obci Třanovice

Jaro – květen:
„Smažení vaječiny" v přírodě v rodinných, pracovních i zájmových kolektivech
Setkání dětských divadelních souborů „Děti před oponou". Setkání od roku 2004, kdy se svým nacvičeným představením přijíždějí žáci ze sousedních škol i ze škol zahraničních (Jaworze PL).

„Vítání občánků", jsou zváni rodiče spolu se svými potomky, kteří se narodili v průběhu minulého roku, vítání občánků je spojeno se svátkem matek.

MAJFEST, který pořádá místní sdružení SLUNCE. Dva dny pro všechny generace, plné divadelních představení (dětí z místní ZŠ a místních ochotníků), dále vystoupení hudebních skupin (převážně místních). Akci organizuje převážně „třanovická mládež", která se schází při SCEAV. Občerstvení zajišťují místní spolky.

„Noc kostelů", občané mají příležitost poslouchat hudební vystoupení počínaje klasickou hudbou a konče moderní tvorbou místních hudebních skupin a zavítat tak i do prostor, kde obvykle nechodí. O přestávce pak bylo v sálu přichystáno občerstvení a příležitost sdílet se s ostatními.

Léto:
Týden plný aktivit v místní v knihovně – již tradiční akce pro děti (ekologické léto, barevné léto, indiánské léto, námořnické léto). Bohatý dopolední program pro děti (čtení, kreslení, vyrábění, hraní her, vycházky a úkoly).

Dětské tábory pro třanovické děti, které pořádají sdružení Farníček (polní tábor s poznáváním přírody a ekologie), a Slezská církev evangelická a.v. (SCEAV) – týdenní tematický pobyt pro děti od 6 do 13let). Na pořádání táborů spolky žádají o dotaci z dotačního programu obce Třanovice. Tradičně se koná i letní tábor pro dorost (děti 13-17let) a tábor pro mladé (18 let do doby než se vdají/ožení).

Každoroční pouť na sv. Bartoloměje (24. 8.), dlouholetá tradice, při které se scházejí celé rodiny, lidé se do své rodné obce sjíždějí i z poměrně velké dálky.

Podzim:
Dorostovo-mládežové dny obvykle na počátku září zahrnují soutěže, přednášky, společný oběd, sport, koncerty pro širokou veřejnost.

Třanovický podzim - odpoledne pro seniory, spojené se společným obědem a kulturním odpolednem, kde mají příležitost potkat staré známé, popovídat si apod. Seniorům program zpestří pečlivě nacvičená pásma žáků Třanovické ZŠ a polské ZŠ v Hnojníku, dále pak různé lidové soubory apod. Pro ty, kteří nemají možnost dopravy, je zajištěna doprava až domů.

Třanovické dožínky spojené s dožínkovým průvodem, který projíždí vesnicí. Konají se první týden v září, přípravu dožínek tradičně zjišťují členové spolku PZKO.

„Setkání u čtyřmezníku", které se konalo vždy 28. října, poslední rok z důvodů počasí 28. září. U čtyřmezníku se setkávají

především milovníci koní, diváci přihlížejí různým disciplínám a soutěžím v koňském sportu. Své speciality tradičně nabízejí hasiči a jiné spolky.

Zima:
Večer svátečních melodií - sváteční program z vystoupením dětí ze ZŠ Třanovice, pozvaných umělců, sólistů tak i hudebních skupin. Večer plný sváteční atmosféry se stal velmi oblíbenou akcí těsně před vánočními svátky, s vysokou návštěvností velké části obyvatel obce. V posledních letech je tento večer spojen i se sbírkami např. na nadační fond „Krmte hladové –feet the hungry", dále pak sbírka na dárky pro děti z dětského domova ze Zakarpatské Ukrajiny apod.

Kulig - oblíbenou zimní tradicí je pořádání „kuligu"- původně ryze polský zvyk je vlastně průvod saní zapřažených za koně, v současné době i za traktor apod., a projíždění se zimní krajinou. Svůj kulig pořádá PZKO, kulig mívají děti ze základní školy, kulig se pořádá pro děti z nedělní besídky při KS-SCH, pro dorostence, mládežovce, svůj kulig mívá i pěvecký sbor. V posledních letech bohužel množství sněhové nadílky konání této zábavy nepřálo, o to více se všichni těší na příští kulig.

Ostatní informace:

Občerstvení:
„Šenk U splavu" – Bowling – Restaurace – Bar
Radasův Šenk
Stravovací centrum Třanovice (vchod A Kapplův dvůr)
Minimarket Hruška
Vinotéka – Potraviny – Cukrárna Třanovice (u křižovatky)
Ubytování:
Motel Na Cymbálku Třanovice
Třanovice služby, o.p.s., tel. +420 558 694 262
Pošta: v budově Kapplova dvora,
otevírací doba: Po-Pá 8:00-10:30, 15:00-16:00
Ordinace praktického lékaře:
MUDr. Jana Olšarová, Třanovice – Kapplův dvůr, vchod C, v přízemí vlevo, tel. +420 602 580 196
Zubní lékař:
MUDr. Evžen Toman, budova vedle obecního úřadu, tel. +420 558 696 130
Ordinace veterinárního lékaře:
MVDr. Renata Chmielová, tel. +420 734 575 601,
MVDr. Jana Kouřilová, tel. +420 734 575 602,
Kapplův dvůr, boční vjezd vedle vchodu A, přízemí budovy v centru dvora (sídlo Třanovice služby, o.p.s.)
Bankomat: možnost výběru až 1500,- Kč v minimarketu Hruška při útratě aspoň 300,- Kč, jinak nejbližší bankomaty jsou v Českém Těšíně (8 km).
Muzeum Jiřího Třanovského:
otevírací hodiny: 1. neděle v měsíci – od 10 do 11 hod.
2. a 4. čtvrtek v měsíci – od 16 do 17 hod.
Možnost domluvit se individuálně na tel. č. +420 776 414 103. Rovněž i větší skupiny nahlásit předem. Vstup je zdarma, je možné dát dobrovolný dar.
Škola, tělocvična, hřiště: pěší chůzí cca 5 min. od autobusové zastávky Třanovice, křižovatka
Knihovna: nachází se v budově školy se samostatným vstupem poblíž hřiště

Evangelický kostel: vedle školy, v prostorách hlavního vstupu je umístěna socha Jiřího Třanovského
Katolický kostel sv. Bartoloměje – v centru obce, novogotický sloh

Dostupné služby v areálu podnikatelské zóny:
- Spetra – čerpací stanice PHM
- Pneuservis Třanovice
- Kadeřnictví
- Květinářství Třanovice

Projekt „Spoločne k poznaniu a ochrane prírody"

Přeshraniční projekt s názvem„Spoločne k poznaniu a ochrane prírody" byl realizován zároveň v české obci Třanovice a slovenské obci Terchová v období leden – září 2015.

Hlavní cíl projektu: *Podpora zachování přírodního a kulturního dědictví regionu Terchovskej doliny a regionu povodí Stonávky prostřednictvím podpory jinakosti protipovodňových opatření a budováním naučných stezek s využitím zkušeností obou partnerů projektu.*

Finanční prostředky k úhradě převážné části nákladů projektu byly poskytnuty z PROGRAMU CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE SLOVENSKÁ REPUBLIKA – ČESKÁ REPUBLIKA 2007-2013, z prioritní osy 2. Rozvoj dostupnosti cezhraničného územia a životného prostredia, podoblasti 2.2 Zachovanie životného prostredia a rozvoj krajiny.

V obci Třanovice si mohou místní obyvatelé i návštěvníci projít naučnou stezku, na které je kromě 15 informačních tabulí možno sledovat přírodu ze dvou pozorovacích přístřešků (z nichž jeden je umístěn na hladině rybníka) a také pozorovat vrcholky Těšínských Beskyd z třetího vyvýšeného přístřešku na jiném místě stezky. Stezka není uzavřeným okruhem, ale má tvar jakéhosi „pavouka" s barevně odlišenými třemi trasami. Zastávky na stezce jsou doplněny cyklo stojany, lavičkami a odpadkovými koši. Naučná stezka je spolu s Lesoparkem u řeky Stonávky určena k učení v přírodě a k intenzivnějšímu poznávání a ochraně přírody.

Obec Terchová v tomto projektu realizovala zalesnění svahu s protipovodňovými prvky, přičemž k zalesnění byly vybrány různorodé dřeviny a keře, které vytvoří tvar „Techovského srdca". V rámci projektu je v obci také vybudována naučná stezka vedoucí k nové velké rozhledně na kopci nad vsí.

www.terchova.sk

Jak se dostat do Třanovic:

VLAK – nejbližší nádraží Hnojník – autobusem směr Třanovice
BUS – ze směru Frýdek-Místek, Český Těšín, Havířov, Třinec
AUTO – po rychlostní komunikaci R48, sjezd 62 (H. Tošanovice)
KOLO – cyklotrasa č. 6090 v severní hranici obce nebo č. 6125 v jižní hranici obce
LETADLO – nejbližší letiště Ostrava Mošnov (40 km, 35 min)

Parkoviště: před obecním úřadem, dvě parkoviště u Kapplova dvora.

Obec Třanovice, Třanovice č. 250, 739 53
úřední hodiny: Po a St 7:00-17:00,
tel.: +420 558 696 161, +420 558 696 929
e-mail: urad@tranovice.cz
www.tranovice.cz

Wi-Fi zóna a Infokiosek se nacházejí u obecního úřadu.

Vydal: Obec Třanovice, 2015
grafika, tisk: AZ PROPRESS s.r.o. Třanovice